

Naam: S. Beltman
Datum: 14 januari 2019
Team/teamonderdeel: SL Advies/AD/A
Telefoonnummer: 541804

Collegevoorstel

Onderwerp	Wijziging individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Sociaal domein
Portefeuillehouder	A. Maathuis
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsvoorstel

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Burgemeester en wethouders stellen de raad voor om als onderdeel van de her-prioriteringen binnen het minimabeleid de individuele inkomenstoeslag te verlagen en de referteperiode te verlengen. Daarmee wordt een drempel, om werk te aanvaarden door uitkeringsgerechtigden, verminderd.

Daarnaast wordt voorgesteld de individuele studietoelage juist te verhogen om daarmee het studeren van jongeren met arbeidsbeperkingen beter te ondersteunen. Zij kunnen daardoor mogelijk in de toekomst beter in hun eigen onderhoud voorzien.

Voorgesteld besluit

De raad voor te stellen:

1. de individuele inkomenstoeslag voor echtparen, alleenstaande ouders en alleenstaanden respectievelijk te verlagen naar € 115, -, € 105, - en € 80, - per jaar en de referteperiode te verlengen naar 60 maanden;
2. de individuele studietoelage te verhogen naar € 600, - per halfjaar;
3. daartoe de "Verordening individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage gemeente Almelo 2019" vast te stellen.

Inleiding

In het coalitieakkoord 'Ambitie, daadkracht en vertrouwen 2018-2022' zijn ten aanzien van het minimabeleid een aantal punten ter her-prioritering op genomen:

- het budget is taakstellend (€ 4,7 miljoen bij het opstellen van het coalitieakkoord, met het verkrijgen van extra rijksmiddelen voor schuldhulpverlening € 4,8 miljoen per jaar);
- het minimabeleid moet bijdragen aan het uit de armoede komen van inwoners;
- er komen middelen beschikbaar voor laagdrempelige schuldhulp en een experiment met opkopen van kleine schulden;
- de collectieve zorgverzekering voor minima (die tot en met 2018 als een pilot werd ingezet) wordt structureel voortgezet.

Om hier aan te voldoen zijn meerdere maatregelen noodzakelijk. Een van de noodzakelijke maatregelen is het versoberen van de individuele inkomenstoeslag, gezien het beslag dat er wordt gelegd op de beschikbare middelen en het feit dat deze toeslag belemmerend kan werken bij het aanvaarden van werk. De individuele inkomenstoeslag is momenteel beschikbaar voor inwoners die minimaal 3 jaar

(referteperiode van 36 maanden) van een minimuminkomen hebben moeten leven en bedraagt op dit moment € 500, - voor een echtpaar, € 450, - voor een alleenstaande ouder en € 350, - per jaar voor een alleenstaande. Versoberen kan door het verlagen van de toeslag en door het verlengen van de referteperiode.

Met het verlagen van de individuele inkomenstoeslag voor echtparen, alleenstaande ouders en alleenstaanden naar respectievelijk € 115, -, € 105, - en € 80, - en de referteperiode te verlengen naar 60 maanden kan naar verwachting het benodigde financiële effect van ongeveer € 600.000, - worden bereikt.

Bij het aanpassen van de gezamenlijke verordening voor de individuele inkomenstoeslag en individuele studietoelage ligt het in de rede om de individuele studietoelage op te trekken naar het niveau dat binnen de regio is afgesproken. Dit om daarmee de jongere met een arbeidsbeperking beter te ondersteunen als hij gaat studeren. Ophoging in lijn met de regio betekent een verhoging van € 350, - per halfjaar naar € 600, - per halfjaar. Gezien het feit dat er in 2018 € 5.250, - aan individuele studietoelage is uitbetaald, betekent deze verhoging geen grote aanslag op het budget voor de minimaregelingen.

Beoogd effect

Met het verlagen van de individuele inkomenstoeslag en het verlengen van de referteperiode wordt beoogd de armoedeval terug te dringen. Daarnaast wordt beoogd ongeveer € 600.000 minder uit te geven vanuit de minimamiddelen, om daarmee binnen het taakstellende budget voor het minimabeleid te blijven en de overige punten aangaande het minimabeleid uit het coalitieakkoord mogelijk te maken. Met het verhogen van de individuele studietoelage wordt beoogd dat jongeren met een arbeidsbeperking worden gestimuleerd om te gaan studeren, met als doel dat deze jongeren minder beroep op uitkeringen gaan doen.

Argumenten voor

1.1 *Versobering van de individuele inkomenstoeslag draagt bij aan het binnen het budget voor de minimaregelingen te blijven*, want naar verwachting wordt er € 600.000 minder uitgegeven op jaarbasis dan begroot voor deze regeling. Hierdoor zijn de andere maatregelen binnen de her-prioritering van het minimabeleid mogelijk.

1.2. *Versobering van de individuele inkomenstoeslag is geen ongebruikelijk maatregel*, want hij is ook toegepast in gemeenten als Rotterdam en Enschede.

1.3. *Versobering van de individuele inkomenstoeslag draagt bij aan het aan het werk komen van inwoners met een uitkering*, want de armoedeval wordt verminderd.

2.1 *Verhoging van de individuele studietoelage kan bijdragen aan een verminderd beroep op uitkeringen in de toekomst*, want jongeren die ondanks hun arbeidsbeperking gaan studeren verkrijgen daardoor een grotere kans om zelf inkomen te verwerven en dat werkt daarmee preventief.

1.4 en 2.2 *Door te kiezen voor aanpassing van de verordening wordt gekozen voor brede bestuurlijke verankering van de aanpassing*, want de raad dient de gewijzigde verordening vast te stellen.

Kanttekeningen

1.2 *Deze maatregel heeft effect op inwoners met een laag inkomen en die langdurig in de bijstand zitten*, want een jaarlijkse inkomstenbron wordt verkleind. Echter, de individuele inkomenstoeslag is een inkomensverhoging, waaraan geen specifieke kosten en een bestedingsverplichting zijn verbonden.

Daardoor kunnen inwoners die door de verlaging van de toeslag in de problemen komen, waar nodig, worden geholpen met individuele bijzondere bijstand. Daarnaast blijven overige interne- en externe regelingen (zoals Almelo Doet Mee) ter ondersteuning van inwoners met een laag inkomen in de lucht.

2.1 *Mogelijk stijgen de uitgaven aangaande individuele studietoelage meer dan verwacht*, want het aantal aanvragen zou kunnen toenemen. Daarbij kan gedacht worden aan het effect van het project de 'Twentse belofte' voor de jaren 2016-2020, waarbinnen kwetsbare jongeren zo goed mogelijk worden begeleid naar, waar mogelijk, de arbeidsmarkt. We schatten nu in dat dit effect niet groot zal zijn.

Alternatieven

Een alternatief om te besparen kan een beleidsregel zijn waarin is vastgelegd dat alleen personen met een erg grote afstand tot de arbeidsmarkt recht hebben. De uitvoering zal dan aanvragers op het punt afstand tot de arbeidsmarkt nader moeten beoordelen.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Naar verwachting wordt er op jaarbasis ongeveer € 600.000 minder uitgegeven dan begroot, voor deze regeling, bij het aanvaarden van dit voorstel.

Uitvoering

Wanneer de raad de verordening heeft vastgesteld en deze is gepubliceerd kan men in de uitvoering de aangepaste bedragen en de nieuwe referteperiode gaan hanteren.

Bijlagen

Raadsvoorstel met registratienummer Raad - 185236

Conceptverordening met registratienummer INT - 1865872

Reactie KRA INK - 89862

Procesinformatie

De Kliëntenraad Almelo (KRA) geeft op 18 december 2018 aan inzake de minimamiddelen te hechten aan het volgende, als alternatief dan wel aanvulling op de voorgestelde maatregel:

- maatregelen die de bewindvoeringskosten in toom houden;
- het beschikbaar komen van goedkope duurzame gebruiksgoederen voor minima;
- begeleiding van uitkeringsgerechtigden qua financiën wanneer zij aan het werk gaan.

De conceptverordening is aan de KRA aangeboden met het verzoek deze van reactie te voorzien.

Daarbij is de intentie dat de op- en aanmerkingen van de KRA door de raad in de besluitvorming worden meegenomen.

Intern overleg

De maatregel is binnen het MT sociaal domein besproken.

Afstemming met portefeuillehouder

De portefeuillehouder stemt in met het voorstel.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Publicatie van dit besluit in openbaar iBabs.

Publicatie in de gemeenteadvertentie na raadsbesluit